

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Hűvös, ködös idő, éjszakai
fagyokkal.

Nő uralom Svédországban

Riport Stockholmról a borbélytól kezdve a szerkesztőig és az egyetemi tanárig mindenki nő

(Stockholm.) Még sötét volt reggel félkilencor, amikor a szobaasszony felkelt. Sietve megfürdtem és felöltöztem, leszaladtam a sarki „Caffé-Konditori”-be, reggelire. A tulajdonosnő, mint régi ismerős üdvözölt és már intett is a pincérnőnek, hogy hozza a kávé. Közben felhívtam a hetilap szerkesztőségét, a telefonos hölgy összekapcsolt a titkárnővel, aki biztosított, hogy a szerkesztőnővel már beszélt, feltizenegyor fogad. Akkor még van időm borbélyhoz menni, s átnézni a kiadómhoz. A kávéházból átsétáltam a borbélyhoz, a tulajdonosnő már rég nem tetszik nekem, nem tudom viszonzozza-e rokonszenveimet, de tény, hogy sajátkezűleg szappanozott be és még a borotválást sem engedte át a fiatal kisasszonynak, aki távollétében az üzletet vezeti. Ezek után a boltban az elárusítónőtől megvettem az újságot, a melynek első oldalán elolvastam egy hölgy cikkét arról, mint avattak csillagászati doktorrá egy másik hölgyet a lunde egyetemen. Miután a kiadó propagandafőnöknőjével, Sonja B. kisasszonnyal, a szükséges dolgokat megtárgyaltam, átmentem a hetilaphoz, ahol a szerkesztőnőtől éppen akkor távozott egy későgyár cégvezetője és az egyetemi könyvtár igazgatója. Önök jól sejtik, — mind a kettő nőnemű volt.

Tizenhárom nő egy délelőtt

Délelőtt fél 11-ig tizenhárom darab nő, ez szerencsétlen szám, részint sok. Megkérdeztem a szerkesztőnő önagyságát nem gondolja, hogy talán kisérellepek itt Svédországban a nők a pályákat?

— Ne higgye — mondta — ez csak úgy látszik. Ezek után telefonált egy egyetemi tanárnak szakvéleményért és egy margarin gyár igazgatónak hírdetésért. Véletlenül ezek is nők voltak.

Stockholm lakosságának 56 százaléka nő s csak 44 százalék férfi. Hetvenötezer nővel lakik több „észak Velencéjében” mint férfival. Tudják, hogy ez milyen sok. Különösen soknak tűnik a nőtöbbség az uccán, vagy a nyilvános helyiségekben szemlélődőnek. A kenyérkereső nők fiatalabb koroszllya gyakran nincsenek annyira a kerestre utalva, mint férfikollégáik, így könnyebben költik — többet mutatkoznak nyilvános helyeken. Egyedülülő lányok, vagy lányok csoportosan kávéházban, bárban, — mindennapi és mindenesti jelenlenség ez itt, az északi vidéken. Senkinek sem tűnik fel az ilyesmi, ugyanugy, ahogy csak idegenek bámulják meg Ko-

penhágában a szivarozó hölgyeket, vagy azokat a kisaszszonyokat, nagyságos és méltóságos asszonyokat, akik kerékpáron, sőt motorbiciklin, fejükön szép tollas kalappal igyekeznek a szabónőhöz, a mézősaroshoz, a bridszalomba, avagy randevura. Kopenhágát ugyanis a négyszázezer kerékpár uralja (minden második lakosnak van kétkerekűje) és aki a Langebro-nál vagy a Knipelsbro-nál (két, az üzleti negyedbe vezető hid) a munkaidő kezdetekor vagy vége után megáll, az rövid egy negyed óra alatt százezer kerékpárt lát elszárguladni. Lát tizenkétéves csitrit és hetvenéves matrónát, cilinderes urat és munkazubbonyos mesterlegényt, mniszteriumi hivatalnokot és standjához igyekvő cipőtisztitót. Dániában eltörölték a halálbüntetést, de ha újból bevezetnék úgy a népanekdota szerint a leg egyszerűbb lenne, ha a delikvenst a kerékpárinvázió idején a két hid egyikére állítanák. A másik anekdota szerint valamelyik kormány egyszer titokban fonolóra vette a kerékpárok megadóztatását. A dolog kipattant a kormány 24 óra alatt megbukott.

Kevés a gyerek.

Stockholmban nincs ennyi kerékpár, viszont annál több a ski és kevés a — gyerek. A gyerekáldás egyre nagyobb mérvű csökkenése Svédországnak egyik legnagyobb gondja. A kultúra vagy talán inkább a civilizáció terjedésének egyik kísérőjelensége mindenütt a szaporodás visszaesése, de Svédországban ez fokozottabban jelenkezik. Az okok között sűrűn emlegetik a túlságosan önálló, szabad, a családból kiszakadó, csak hivatásának élő nő. Az utolsó tíz esztendőben kötött házasságok egy harmada gyermektelen és az utolsó években alig 2 százalékkal növekedett a lakosság a születések és halálozások mérlegében. Pedig Svédország elég nagy, volna hely elég, nagy területeket lehetne még benépesíteni. Tizenöt ember jut egy négyzetkilométerre Magyarországon hatszor annyian élnek egy négyzetkilométernyi területen, a németbirodalomban madnem tízszer annyian.

De a svédek szeretnek jól élni, kényelmesen élni, nagy területeken és mindenképpen szabadságban élni. Igaz, az északi Svédország magas, hó

Román feliratu emléktáblával cserélik fel Mátyás király szülőházának emléklapját

Kolozsvár, márc. 3. Szerdán délelőtt 11 órakor a kolozsvári Szaniszló vasipari cég emberei megjelentek Mátyás király szülőháza előtt és a házon levő hatalmas bronz emléktáblát leszerelték. A cég megbízottai kijelentették, hogy a többmá-

zsás bronz-táblát a polgármesteri hivatal rendelkezésére szertelték le és a bronzot beolvastják egy új táblába, amely román felirattal kerül a Mátyás-házra a régi tábla helyére.

Nagy tüzvész pusztított Galacon

Galați, márc. 3. Galați központjában az elmúlt éjszaka hatalmas tüzvész pusztított. A késő éjszakai órákban kigyuladt és teljesen leégett a „Nordtext” nevű szövet és férfidivat áruház. A tüzet néhány járőrkelő vette észre, akik éjféltájban arra lettek figyelmesek, hogy a Nordtext egyik kirakátaban az árucikkek lángbaborultak. Nyomban értesítették a tűzörséget és bár ezek néhány perc alatt a helyszínen voltak, a hatalmas üzlet áruraktárát már nem lehetett megmenteni. A tüzoltók valóságos lángtengerrel találták szembe magukat. A lezárt üzletbe csak úgy

tudtak bejutni, hogy a hatalmas üvegkirakatokat csákánnyal bezúzták. Óriási víztömegeket bocsájtottak a többi üzlethelyiségekre, ennek ellenére azonban a Nordtexen kívül a „Ruleta” nevű női divatáruház is a lángok martalékává lett. Közben az épület lakói között nagy rémület keletkezett és ezek megkezdték értékes holmijaik elszállítását. Végül is több órai megfeszített munka után az üzveszedelmet elfojtották. A kár több millió lei. Valószínűnek tartják, hogy gyújtogatás történt és ezért most ebben az irányban folyik a nyomozás.

38

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 január — február hónapban tartandó ajándékkakciókban való részvételre.

borította hegyei, zord erdei, terméketlen talaja, mostoha időjárása nehezé teszik a megélhetést. De a svédek más területeken is lehetőleg bőséges területeken élnek, szebb és kényelmesebb így, kétségtelenül emberibb dolog.

Az állam azonban aggodalmaskodik és rendszabályokra gondol. Aki jól keres, aki tehető, az fizessen több adót, ha nincs gyereke, hátha ez rá szorítja a fajgyarapításra. Most nyújtották be a parlamentben, most jelentette be V. Gusztáv, a svédek ősz királya parlamentmegnyitó trónbeszédében az aggleányok és aggleányok valamint a gyermektelen házaspárok növekedő adóját. — Aki viszont szívesen gyarapítja a svéd fajtát, de rossz anyagi viszonyok között él, annak alig van több 3—5 vagy akár 10 hektár termőföldnél 6—20 hold, annak földet adnak.

Északi tény Anglia telett

London, márc. 3. Tegnap Anglia lakossága szokatlan látványt látott részese. Mintegy 2 órán át az éji órákban az egész szigetország felett északi fény derengett, amely olyan erős volt, hogy az éjszakai órákban is lapokat olvastak az uccán az emberek. Ebből a látványosságból azonban Londonnak nem volt része, mert az angol fővárost sűrű köd borította.

Tízezer dollárért akarja eladni jobbszemét egy amerikai órásmester

Newyork, márc. 3. Egy Lawrence Grant nevű órásmester, akinek feleségén kívül gyermeke is van, különös hirdetést tett közzé az amerikai lapokban. Hirdetésében 10 ezer dollárért eladásra kínálta jobb szemét, még részletfizetésre is. Ajánlatában elmondotta, hogy szívbajban betegedett meg és miután betegsége évek óta agyhoz köti, nem tudja eltartani családját másként, csak úgy ha fél szemét áruba bocsátja. A hirdetmény elérte célját, mert tömegesen kap jótékony emberektől nagyszegű ajándékokat.

Meghalt a budapesti bombamerénylet egyik áldozata

Budapest, márc. 3. A Do-hány-uccai zsinagóga ellen el-követett emlékezetes bomba-merénylet során, mint ismere-tes, 20 ember szenvedett köny-nyebb-súlyosabb sérüléseket. A sebesültek között volt Lukács Zsigmond 81 éves kereskedő is, akit kórházba szállítottak. Mig

a többi sebesültek állapota a kórházi ápolás során javult, addig Lukács helyzete egyre rosszabbodott és tegnap este bekövetkezett a vég. Az előre-haladott koru ember nem tu-dott megbirkózni a sebesülés következtében fellépett kom-plikációkkal s kiszenvedett.

On évek óta készül uj rádiót vásárolni!

Most vásárolhat a legelőnyösebb részletfizetésre

Világmarkás rádiókat!

BAZILLI-DEÁK Oradea, Park szálló épü-lete — Telefon 35-36

Chamberlain résztvett a londoni szovjetkövetség estélyén

London, március 3. Szerda este fényes recepció volt a londoni szovjetkövetségen, amelyhez hasonló nem volt a háboru óta. A Havas távirati iroda kiemeli, hogy a recep-ción jelen volt Chamberlain, Sir Samuel, John Anderson, Thomas, Stanley, Lord Ply-mouth és Winston Churchill. A szovjet rezsim fennállása óta először fordul elő, hogy an-gol konzervatív miniszterek részt vesznek a szovjet követség estélyén.

Göring Olaszországba utazott

Libiába szakadatlanul folynak a német és olasz csapatszállítások

Berlin, március 3. Hivatalo-san közlik, hogy Göring mar-sall feleségével ma San Remó-ba utazik. Párisban tudni vélik hogy Göring olaszországi útja kapcsán Libiába is ellátogat. Ezzel kapcsolatosan a Figaro londoni forrásból a következő jelentést közli: „Aggasztó hi-rek érkeztek Whitehallból, fő-leg a Libia felé irányított né-met csapatszállításokkal kap-csolatosan. Egyidejűleg hadi-anyagot és gyarmati egyenru-hákat is szállítanak a németek. Másrészt Londonból érkező, de olasz forrásból származó hír szerint Göring marsall olaszor-szági látogatása során megte-kinti Libiát is, ami bizonyítja a németek érdeklődését e kér-dés iránt.

A Le Jour-Echo de Paris ér-esülése szerint számítani le-het arra, hogy lord Perth rö-videsen újból, ezuttal erélye-sebb hangnemben fog fellépni, közölve Anglia meglepetését és sajnálkozását afelett, hogy az olaszok újabb csapatokat kül-denek Libiába.

Páris, márc. 3. A Le Temps ugy értesül, hogy Göring az egész március hónapot Olasz-országban tölti és csak április elején tér vissza Németország-ba. A Ce Soir tudni véli, hogy

Göring nagyjelentőségű tárgya-lásokat fog folytatni a fasiszta vezetőikkel, különösen Balbo-val. Az Information szerint le-

hetséges, hogy Mussolini Mad-rid eleste után hivatalosan is előterjeszti Olaszország köve-teléseit.

Gázvédelmi osztagot kell szervezni minden soklakásos bérházban

Kolozsvár, márc. 3. A had-ügyminisztérium rendeletet in-tézett a város vezetőségéhez, hogy minden olyan bérházban, ahol legalább 100 ember lakik, gázvédelmi osztagot kell szer-vezni. Ezek az osztagok végzik a védelmi intézkedéseket, tűz-oltást s egyéb, a lakókat érintő védelmi munkálatokat. Kolozs-váron legalább 47 olyan ház van, amelyben legalább 100 em-ber lakik. Ezeknek tulajdono-sait, valamint az egyetemi kli-

nikák, iskolák, kaszárnyák, tör-vényszékek, pénzügyigazgató-ság, szállodák, diákokthonok, a kereskedelmi akadémia, posta-igazgatóság, megyeház, stb. ve-zetőit a polgármesteri hivatal a közeli napokban megbeszélésre hívja össze. Az értekezleten azután megtárgyalják a had-ügyminisztérium rendelkezésé-vel összefüggő teendőket és megszervezik a gázvédelmi alakulatokat.

Hétfőtől kezdve már kaphatók ajándékkakciók igazolójegyei

Hétfőn lejár újabb nagyará-nyu ajándékkakciók 40-ik sor-számu szelvénye és így hétfő-től, azaz március hó 6-tól kezd-ve az olvasóink által összegyűj-tött 40 szelvény ellenében min-den olvasónk átveheti a bizo-mányostól vagy lapárustól a megfelelő számu igazolójegyet, amelyekkel aztán résztvesznek az ajándékozásban, valamint hirdetési kedvezményben is ré-szesülnek. Ezuttal piros nyo-másu igazolójegyeket adunk ki és azokra 1 leies repülőbélyeg ragasztandó a bizonyonyos által-bélyeg nélkül tehát senki se

fogadjon el igazolójegyeket — mert azokat a kiadóhivatal sem fogadja el és értéktelen-nek fogja tekinteni. Aki ké-sőbb csatlakozott az ajándék-akcióban való részvételhez és néhány szelvénye esetleg hi-ányzik, az más szelvényvel is pótolhatja, mert csak az a fon-tos, hogy 40 szelvényt adjon át.

— Meghülés esetén alkal-mazzon Diana sósborszesz be-dörzsölést.

Hétezer lejes pénzbírság egy emberéletért

Nagyvárad, márc. 3. Vultur Vasile kőbányai munkás két évvel ezelőtt Szatmár város színérváraljai kőbányájában dolgozott. A munkálatokra Fa-je Ioan üzemvezető ügyelt fel. A kőbányában munka közben szerencsétlenség történt, egy kötőmb Vultur Vasile-re zu-hant és a szerencsétlen mun-kást agyonzúzta. A munkave-zető ellen megindult az eljá-rás és az ügyészség gondatlan-ságból okozott emberölés ci-mén vádat emelt ellene. A szat-mári törvényszék 7000 lei pénz bírságra ítélte a munkavezetőt. Faje Ioan felebbezett és a táb-la előtt azzal védekezett, hogy ő egyáltalán nem tehet a sze-rencsétlenségről és azért nem is felelős. A tábla azonban hely-benhagyta a szatmári törvény-szék ítéletét.

Emberhalállal végződött a lakodalmi lövöl-dőzés

Anița, márc. 3. Románszász-ka községben lakodalom volt és ősi szokás szerint a vőfélyek lövöldöztek a lakodalmas me-net felvonulásakor. Potocan Iosif földműves, az egyik vőfély részeg állapotban szintén lövöl-dözött és egyik golyója megölt egy kisleányt, aki a lakodal-mas menetet nézte. Potocant letartóztatták.

Megverie a rendőrt

Nagyvárad, márc. 3. A rend-őrség hatóság elleni erőszak ci-mén eljárást indított dr. Tur-dean Salustiu helybeli ügyvéd ellen. Az ügyvéd kisebb társa-sággal az egyik főtéri bodegá-ban szórakozott és az elszámo-lás körül diferenciák merültek fel. A bodega tulajdonosa rend-őrért kiáltott és a szolgálatos rendőr be is ment a bodegába. Amikor a rendőr igazoltatni akarta a társaságot Turdean ügyvéd rátámadt szidalmazni kezdte, majd tettleg is bántal-mazta. A rendőrnek erre a társai is segítségére siettek és bekisérték a rendőrségre a rab-biátus ügyvédet. A bűnügyi osztályon jegyzőkönyvet vet-tek fel és hatóság elleni erő-szak címén a hadbírság elé ál-lítják a verekedő ügyvédet.

**Katonai
LIVRET
könyvecskék**

ismét kaphatók a

Pásztor Ede cónél

Oradea, Piața M. Viteazul
4. sz. Telefon 2800.

Négy délamerikai állam megnehezítette a bevándorlást

Argentina, Brazília, Uruguay és Paraguay bevándorlásellenes egyezményt kötöttek

Argentínába beutazási engedélyt szerezni ma ugyyszólván lehetetlen. Már a legutóbbi törvény is szinte áthágathatlan akadályokat gördített a bevándorlás elé, a most véget ért montevidói konferencia pedig, amelyen négy ország, Argentina, Brazília, Uruguay és Paraguay pénzügyminiszterei vettek részt, olyan bevándorlási egyezményt létesített, amely — valósággal légmeniesen zárja el az utat ezek be az országokba.

Az a törvény, amely a múlt év október 1-én lépett életbe, csaknem teljesen lezárta az argentinai bevándorlást és beutazási engedélyt, úgynevezett „certificado de libre desembarco”-t csak a következő kivételes esetekben engedélyezett: 1. Csoportosan szervezett, iskolázott mezőgazdák és földműveseknek. 2. Legközelebbi vérrokonoknak — testvérek kivételével — tehát szülőknek gyermekeknek, unokáknak és hitveseknek, akiknek hozzátartozói több mint két éve élnek az országban s anyagi biztosítékot nyújtanak hogy kihozzák családtagjaik ellátásáról gondoskodni tudnak. Ki lehet még hozatni vőlegényt, vagy menyasszonyt, de ezek paritálépésük után kötelesek nyomban megesküdni s csak mint férj, vagy feleség hagyhatják el a bevándorlási hivatalt.

A specialisták beutazását is megnehezítették. Megtörtént például, hogy egy vállalat szakember számára kért beutazási engedélyt, mire a bevándorlási hivatal hirdetés útján keresett ilyen szakembereket s mikor ezek tömegesen jelentkeztek, a kérvényt elutasította. Turista vízumot is csak nagyon indokolt esetben lehet három hónapra kapni. Az idén érkező turistáktól elveszik az utlevelet és három hónap elteltével kötelezik az ország elhagyására.

Az új törvény, amelynek betartása felett szigorúan őrködnek, alaposan megcsappantotta a bevándorlók számát. A múlt évben még 40 ezer bevándorló érkezett az országba, mostanában azonban már szinte kongának az ürességtől az utasszállító óceánjáró hajók. Jelesleg 37 ezer legális kérvény fekszik az Immigrációs Házban, amelyeknek elintézése nagyon lassu tempóban folyik. Az illegális bevándorlás pedig jóformán teljesen megszűnt. Tavaly még sok ezer ember jött be törvénytelenül Uruguayon és Paraguayon át, de azóta egyrészt ebben a két országban megszigorították a be

vándorlás és átutazás feltételeit, másrészt pedig a Rio de la Platán és a Parana fokozottan ellenőrzik a víziutakat, a melyeken keresztül történt eddig a beszivárgás. Akiket elcsipnek azokat könyörtelenül kitoloncolják az országból.

Ennek a bevándorlási törvénynek az enyhítésére nincs egyelőre semmi kilátás. Most a montevidói konferencián a négy legfontosabb délamerikai állam, Argentina, Brazília, Uruguay és Paraguay pénzügyminiszterei olyan bevándorlási egyezményt kötöttek, amelynek végrehajtása ugyan az egyes országok parlamentjeinek jóváhagyásától függ, maga az egyezmény mindenesetre jellemző arra az elzárkózási politikára, amelyet a négy ország a jövőben folytatni kíván. Ennek az egyezménynek hat pontja van.

1. A négy állam szigorúan ellenőrzi a határaikon átszivárgó illegális bevándorlást.

2. A bevándorlási szándékozók közül nem kívánatosaknak minősítik a „társadalmi rend ellenségeit”, továbbá azokat, akik „testileg vagy lelkileg nem egészségesek”.

3. Különbséget tesznek látogatók és a bevándorlók között és mindenképpen megakadályozzák a látogatók állandó letelepedését.

4. A szerződő államok informálják egymást a nemkívánatos elemek személyéről, — szóval fekete listát készítenek ezekről — s akinek egyik állam nem ad beutazási engedélyt, azt a többi államok sem engedik be.

5. Vízumot a jövőben csak hivatásos konzulok adhatnak, tiszteletbeliek nem.

6. Az egyes országokban lakó idegeneket ezentúl összeírják és állandóan nyilvántartják.

A négy ország közvéleményét és sajtóját élénken foglalkoztatja a montevidói egyezmény. Az argentinai sajtó általában ellene van a bevándorlás korlátozásának. A Prensa vezércikke, ez a lap, amely óriási példányszáma és a Timesre emlékeztető komoly, tárgyilagos hangja miatt bátran nevezhető Dél-Amerika vezető organumának, élesen állást foglal az egyezménnyel szemben. A Prensa szerint az egyezménynek alapvető hibája hogy négy olyan államot akar közös nevezőre hozni, amelyeknek az érdekei teljesen ellentétesek. Braziliában és Argentínában — írja a lap — ahol óriási lakatlan és megművelésre váró területek vannak, fontos állami érdek a telepítés, míg Uruguayban és Paraguayban az a helyzet, hogy jóformán az őslakosság számára sincs megfelelő munkaalkalom. Argentínában a hatalmas fejlődésnek indult nemzeti ipar is, amelynek új fogyasztó tömegekre van szüksége, egyenesen megköveteli, hogy megnyissák a kapukat a bevándorolni szándékozók előtt. A lap lehetetlennek minősíti hogy a bevándorlókat „lelki egészség” szempontjából vizsgálják s tiltakozik az ellen is, hogy a „társadalmi rend ellenségei” előtt lebecsássák a sorompókat. A Prensa szerint ugyanis az, aki régi hazájában, az ottani sajátos politikai viszonyok között, a társadalmi rend ellensége volt, új hazájának legbékésebb és leghasznosabb polgára lehet, mint ahogy ezt számos eset bizonyítja. A Prensa végül annak a reményének ad ki fejezést, hogy az argentin parlament ezt az egyezményt jelenlegi formájában nem fogja megszavazni.

Szövet maradványok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászonn, damaszt, zefír és női nvtári kelmék, nagyon olcsó árban kaphatók

STEINER maradvékosnál
Calea Victoriei 3. Az udvarban.

Egy azonban bizonyos: a montevidói egyezménytől függetlenül is csaknem teljesen lehetetlen bevándorolni Argentínába, amit tudomásul kell venniük azoknak, akik reménykedő szívvel, de többnyire hiába küldözgetik ide a beutazási engedélyt kérő leveleket.

3 havi fogházbüntetésre ítélték a hűtlen postamesternőt

Nagyvárad, márc. 3. A szilágymegyei Gyöngy község postamesteri hivatalában vizsgáló bizottságok jöttek nyomára. Borlan Maria postamesternő, a férjével együtt, aki ugyanabba a hivatalban mint postai alkalmazott teljesített szolgálatot, több hamisítást hűtelt el. Az utalványokat meghamisították,

kisebb összegeket vezettek be és a differenciát elcsikkasztották. A postamesternőt bíróság elé állították és a zilahi törvényszék 6 hónapi fogházra ítélte Borlan Mária. A postamesternő a táblához felebbezett és a tábla 3 hónapra mérsékelte a postamesternő büntetését.

Fizetés helyett ütlegetek kapott

Nagyvárad, márc. 3. Berger Sámuel 17 éves fiatalember testi sértés címén feljelentést tett Politzer Sándor szállodás, a Metropol szálloda volt bérleje ellen. A feljelentés szerint a múlt hét folyamán beállított a panaszoshoz Politzer György — Politzer Sándor fia. A fiatal ember 500 lejt kért tőle kölcsön azzal, hogy ezt a pénzt záros határidőn belül megadja. Az 500 lej fejében ott hagyott

egy aktatáskát, amelyben két ing volt. A fiatal Politzer az előírt időre nem adta meg az 500 lejt, mire Berger Sámuel az aktatáskával együtt elment Politzer György édesapjához és kérte a pénzt. Politzer Sándor kinyitotta az aktatáskát, majd mikor látta, hogy abban két ing van, rátámadt, hogy a táskában három ing volt és egyet ő tulajdonított el, majd tettelesen is bántalmazta a fiatal-

embert. Végül az 500 lei helyett 250 lejt adott oda neki és erőszakkal eltávolította. A tett teljesen bántalmazott fiatalember a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett Politzer Sándor ellen. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

Pétain marsall -- a francia kormány burgosi nagykövete

Páris, márc. 3. A francia kormány burgosi nagykövete Pétain marsallt nevezte ki.

A szlovák iskolákban nem ünneplik meg Massaryk születésnapját

Pozsony, márc. 3. A szlovák közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a jövőben Massaryk elhunyt közársasági elnök születésnapját a szlovák iskolákban nem ünneplik meg. A rendelet értelmében március 7-én a szlovák iskolákban már elmaradnak a szokásos ünneplések. A rendelet további része azt tartalmazza, hogy a szlovák tanárok és tanítók a tanrendtől semmi vonatkozásban sem térhetnek el.



— Az idén minden reményemet
birtokomba vetem. Remélem, jó ter-
méssem lesz.

— Jó a birtok is, de erősítsd meg
a termést meg az

**ÁLLAMI SORSJÁTÉK
SORSJEGYÉVEL**

MÁRCIUS 15.-én

lesz a 19 Sorsjáték I. osz-
tályának a húzása. Az
AURORA elárusító helyei-
nél vásárolt sorsjeggyel

**MILLIOMOS
LEHET.**

AURORA
SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI

Biharmegyei
székhely:

„UNION” Oradea, B-dul Regele Ferdinand 1.

Hordóban uszva mene- kült Bécsből egy kereskedő

**Országhatárokon át dobálták, míg végül
a kolozsvári hadbíróóság egyhavi fogházra ítélte**

Kolozvár, márc. 3. Igen gya-
kori dolog, hogy a kolozsvári
katonai törvényszéknek olyan
menekültek, főleg zsidók felett
kell ítélnie, akik volt hazá-
jukból kénytelenek voltak el-
menekülni, azóta országhatá-
rok között bolyonganak és köz-
ben engedély nélkül átlépik a
román határt is.

Walter Schiller tehetős bécsi
kereskedő volt, egészen az An-
schlussig. Két nappal a Hitler-
csapatok bevonulása után az
SA legények keresték, mert va-
laki bevádolta őt, hogy még
1934-ben, az akkori zavargá-
sok idején lelőtt egy nemzeti
szocialistát. Schillernek sike-
rült az SA legények elől elbuj-
nia, majd megszökött hazulról
és a dunai kikötőben levő rak-
tárházakban bujt meg. Egy
hétig élt így, miközben nem
évelt egyebet, mint amit éj-
szaka a közeli házak kitett sze-
metesládájából ki tudott szed-
ni. Egy hét múlva egy színárja
gyermekkori barátja segítségé-
vel megtalálta a menekülés ut-
ját: egy hordóba záratta ma-
gát három kenyérrel, két üveg
vizzel és egy üveg konyakkal
és bedobatta magát a Dunába.
A bezárt hordóban tette meg
az utat Bécsből a Duna hullá-
main, át a magyar határon, —
míg végre Budapest közelében
halászhók kifogták a hordót. Kö-
zel négy napot úszott a folyón

hordóbazárva, úgy, hogy mi-
kor onnan kiszabadították, órá-
kig tartott, míg eszméjét visz-
szanyerte, járnipedig rendesen
csak napok múlva volt képes.

Mint politikai menekültet, a
pesti zsidó hitközség karolta
fel, ellátta a szükségesekkel,
sőt egy kis üzletet is nyitottak
neki. De 1938. júliusában közöl-
ték vele, hogy maradhat to-
vább Magyarországon. Jugo-
szlávíába tették át, ahonnan

három nap múlva ismét vissza-
tették a magyar határon. A
magyarok most Csehszlovákiá-
ba utasították, ahol a múlt év
novemberéig maradhatott. Ek-
kor azonban újabb labdázás kö-
vetkezik. A csehek Magyaror-
szágra, a magyarok Jugoszlá-
viába, a jugoszláv hatóságok
ismét Magyarországra, a ma-
gyarok ismét Csehszlovákiába,
a csehek ismét Magyarorszá-
ra át. Végül is karácsony előtt

Egyetlen fizetett alkalmazott sem indíthat a járásbírózágon munkapert, ha cég agsa- gát nem igazolja

**Ralea miniszter előadása az újság-
író cég előzetes alakuló ülésén**

Bucuresti, márc. 3. Szerdán
délután öt órakor a fővárosi
újságírók ülésre ültek össze,
hogy a cég alakítás előkészü-
leteit megtárgyalják. Az ülés-
en Ralea Mihai munkaügyi
miniszter elnökölt és azon Ti-
teanu Eugen sajtó és propa-
gandaügyi miniszter is megje-
lent.

Az értekezleten elsőnek San-
dulescu, a bucarestii újságírók
szindikátusának elnöke szólalt
fel, aki kifejtette, hogy az új-
ságírókat nem lehet a tisztvi-
selők vagy munkások közé

rozni. Az újságírókat külön, az
orvosok és mérnökök kollégia-
jának mintájára kell beszer-
vezni. Hasonló értelemben még
több felszólalás történt.

Ezuán Ralea munkaügyi mi-
niszter szólalt fel és kihangsú-
lyozta, hogy az újságírói kar
értékét állami szempontból
sem vonják kétségbe, amikor
céhbe szervezik őket. Erre kü-
lönösen az újságíró érdekek
fokozottabb védelmezése szem-
pontjából van szükség. A mun-
kaügyi miniszter rámutatott

azra, hogy a céhtörvénybe
új szakaszt iktatott, amelynek
értelmében egyetlen fizetett al-
kalmazott sem — így a mér-
nökök, orvosok, újságírók sem
— nem indíthat a járásbírózá-
gon munkapert addig, amíg
irataihoz nem csatol egy bizo-
nyítványt a céhtagság igazolá-
sáról. Végül kérte, hogy úgy
az újságíróegyesületek, mint a
lapvállalatok kívánságait és
észrevételeiket, egy héten be-
lül, emlékirat formájában jut-
tassák a munkaügyi miniszte-
riumhoz.

Budapesten a toloncházban
nyugszik meg, ahol február ele-
jéig tartózkodik. Ekkor átlépi
a román határt.

Mint mondtuk, a kolozsvá-
ri katonai törvényszék tegnap
tárgyalta a bécsi „bolygó zsi-
dó” ügyét és Walter Schillert
egy hónapi fogházra ítélte, —
amelynek letöltése után kiuta-
sitják az országból.

Tíz évre ítelték Dornescu asszonyt

Bucuresti, márc. 3. Eliza
Dornescu asszonyt, aki lelőtte
Urleteanu mérnököt, a büntető
tábla tízévi börtönre ítélte el.

Két öngyilkosság Nagyváradon

Vonat elé vetette magát egy
munkás, zsirosszódával meg-
mérgezte magát egy cseléd lány

(Nagyvárad.) Péntek reggel
6 óra 30 perckor a Titulescu-
uccából telefonon hívták a
mentőket, az uccával szemben
elhúzódó vasuti töltésre. A
nyílt pályán egy összeroncsolt
fiatalember feküdt a sinek kö-
zött, aki valószínűleg öngyil-
kossági szándékkal a vonat elé
vetette magát. Mire a mentők
kiérkeztek a helyszínre, a fia-
talember már halott volt. A
zsebében talált iratokból csak
annyit tudtak megállapítani,
hogy Tem Ferencnek hívják,
25 éves munkás és a Richard
Wagner ucca 14. sz. alatt la-
kott.

Péntek délután 10 órakor
a Piata Mihai Viteazul tér 3.
számu ház udvarára hívták a
mentőket, ahol Demeter Erzsé-
bet 25 éves cseléd lány, akinek
legutóbbi lakása a Simean Ste-
fan ucca 8. számu házban volt
öngyilkossági szándékból zsi-
rosszódát ivott. A leány el-
mondta, hogy nem kapott ál-
lást és ezért akart megválni
az élettől. Súlyos állapotban
szállították a kórházba.

ORADEA

BULEV. FERDINAND N°3

A távazs jövetelével GHEORGHE STĂNOIU

ORADEA

BULEV. FERDINAND N°3

MEGINT ÚJ MILLIOMOSOKAT CSINÁL

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 28

— Kedvesem, ez nem megy tovább így, hogy már korareggel beállit hozzám — kezdte a leány. Ez a hüvös hangnem nem sok jót sejtetett. — Az emberek fecsegni fognak s ez árt a jóhíremnek.

Keresztbe vetette a lábát. Morley cigarettával kínálta meg. A leány durcásan nyult a tárcába.

— A jóhírnéért nem vállalnok felelősséget — mondta a férfi komolyan. — Hiszen megengedte, hogy egy és kettő között idejőjje.

— Megengedtem — majmolta a leány. — Lehet, hogy így volt, de ez megváltozhatik. Honnan tudjam, hogy ilyen tökfilkó. Nem bánom, egyszer-kétszer eljön az ember délben vagy délután, hogy este aztán...

— Este sajnos sohasem érek rá — szakította félbe a férfi. — Ezt előre megmondtam.

— Igen, igen... Biztosan más nővel csavarogsz. — Kihívóan fölcserélte a lábát. — Engem nem tudsz becsapni. Ti férfiak mind gazfickók vagytok.

— Megfelelkezik a barátjáról, Mr. Richardsról — próbálta Morley vigasztalni, Nellie nem tudta, hogy dühében nevéssen vagy irjon-e.

— Ugratni akar? — sziszegte. — Azt hiszi, öröm az ilyen alakokkal együttlenni?

— Gyakran részeg? — kérdezte Morley résztvevően.

— Este mindig — állította a leány. — De ilyenkor még a legrendesebb. Csak az a baj, hogy félek, még valami botrányt fog okozni.

Derrick Morley elgondolkodva simította hátra a haját.

— Beleköt az emberekbe?

— Hangoskodik. De egyszer majd emberére talál, aki alaposan megpofozza. Akkor lesz majd csak kellemes estém.

A leány reménykedve bólogott és Derrick mosolygott.

— Mindig ilyen?

— Néha egy hétig nyugtom van... De most már igazán másról is beszélhetnénk. Azt az óriást elviheti nyugodtan az ördög... De magát is. Ugy settenkedik itt, mint a macska a forró kása körül. Mit akar tulajdonképpen tőlem? Egy csomó pénzbe került, amíg megismerhettem s már azt hittem, hogy... izé... de ehelyett csak üldögél, min egy mafli.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól

szavatosság mellett
Róna fényképész

műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások

Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Fiz-fizetéssel és jutalékkal felvesszünk intelligens jömegjelensű ügynököt. Havi jövedelme biztos 4—5 ezer lei. Cim a kiadóban. 647

Nyomdai tanulóleányt lehetőleg etnikai románt felvesz a Pásztor Ede nyomda. Jelentkezni a kiadóban. 658

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 2 lámpás telepes rádió Calugareanu 16a. Karasz. (Görög old.) 692

Makulatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

SPORT

Budapesti szereplésre hívta meg a Victoriát a Kispest

Kolozsvár, márc. 3. A Victoria futballcsapatának vezetősége tegnap táviratot kapott a Kispest vezetőségétől, amelyben március 19-re barátságos mérkőzésre hívják Budapestre. A táviratban Kispest közli, hogy a Victoria budapesti látogatását a budapesti csapat

rövidesen Kolozsváron visszajátja.

Tekintettel arra, hogy a Victoriának március 19-én nincs bajnoki mérkőzése, a meghívást elfogadta ugyanakkor tudomásulvette, hogy a Kispest csapata revansmérkőzést fog Kolozsváron játszani.

Összeállították a labdarugószövetség bizottságait

Bucuresti, márc. 3. A labdarugószövetség elnöki ülésén a szövetség egyes bizottságait a következőképpen állították össze:

Felelősségi bizottság. Elnök A. Eliescu, alelnök Gh. Padurararu, tagok Reus, Rotaru, Odescu, Elekes, Florescu, Bratter és Alexandrescu.

Bajnoki intézőbizottság. El-

nök E. Hatieganu, alelnök dr. S. Minciulescu, tagok Dumitrescu őrnagy, C. Calmuschi, I. Chitu.

Román-kupabizottság. Elnök Codreanu mérnök, alelnök Rosenberg, tagok Steflea, S. Petrovici, R. Chitescu.

Központi bíróbizottság. Elnök Xifando, alelnök Popa Laurentiu, tagok Limburg, T. Ilescu,

E. Kroner.

Igazoló bizottság. Elnök M. Constant, tagok Burduloiu, Crutescu, Manu és V. Popescu.

Pályahitelesítő bizottság. Elnök V. Popescu, tagok C. Hârjeu és Bălan.

Egészségügyi bizottság. Elnök dr. Demetrescu, tagok dr. A. Ionescu és dr. B. Zamfirescu.

A ligák elnökei. Nyugat Ilescu-Zănoaga. Dél B. Bărsu. Közép A. Bărbat. Észak dr. I. Brate. Kelet C. Parteniu.

Ifjúsági bizottság. Elnök Radulescu, tagok A. Botescu és Grigoriu őrnagy.

Megindulnak az Unirea Kupa küzdelmei

Az Unirea Kupát, amelyet a Szövetség a városok ifjúsági válogatottjai számára alapított, az idén ismét kiírják. A kupát tavaly Nagyvárad ifjúsági válogatottja nyerte. Az idén 16 csapat vesz részt az Unirea Kupa küzdelmeiben. Az első két forduló: március 19: Târgoviște—Bucuresti, Iași—Chișinău, Cernăuți—Brăila, Arad—Kolozsvár, március 26: Brăso—Ploesti, Nagyvárad—Sztármár, Temesvár—Resica, Petrozsény—Szeben.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI. 7 Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok 12 Tarka zene lemezekről. 13 Időjelzés, közlemények, sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhiradó. 14.30: Gramofon. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18 A Románia őrsége szervezet órája. 19.15 Előadás. 20.10 Felolvasás. 20.20 Operett lemezek. 21 Üzenetek. 21.15 Táncczene. 22 Hírek. 22.15 Cirkusz. 23 Hírek. 23.15 Vendég-lői zene. Majd hírek külföldre

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek, utána étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.15 és 11.45 Előadás. 13 Harangszó. 13.10 Beszékart-zenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.35 Hírek. 17.15 Mese. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Előadás. 18.40 Ének-számok. 19.15 Történeti csevegés. 19.45 Cigányzene. 20.45 Két egyfelvonásos. 21.20 A rádió szalonzenekara. 22 A varsói lengyel rádióállomás műsora. 22.45 Hírek. 23.05 Cigányzene. 23.20 Hanglemezek

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA